

cultuur & media

cinema Belinda van de Graaf

Hollandse tovenaars met de camera

Ondertussen in New York. Daar presenteert Leonard Retel Helmrich, regisseur van de bejubelde Indonesië-trilogie 'Stand van de zon, maan en sterren', deze week een nieuwe documentaire. Het gaat om 'Hollandse Nieuwe', waarvoor Retel Helmrich samen met zijn zus, co-regisseur Hetty Naaijkens, voor de verandering een oer-Hollands onderwerp aanboorde. Broer en zus stapten aan boord van een vissersboot om de overlevingstocht van Hollandse haringvissers vast te leggen, nu ze de haringvangst op de Noordzee niet langer domineren.

'Raw Herring', zoals de film in het internationale circuit heet, werd geselecteerd voor het Tribeca Filmfestival van Robert De Niro, een belangrijk cultureel evenement in Manhattan. Over het verorberen van rauwe haring kunnen Amerikanen zich in ieder geval heerlijk verwonderen. *'It's a Dutch thing, you just wouldn't understand'*, schrijft de New Yorkse criticus Joe Bendel op zijn blog. *'In Holland, they love their herring, preferably raw, which they consume by dangling overhead, like a cartoon cat preparing to devour a squirming mouse'*.

Vindt Bendel de film nog imponerend, John Anderson van de Amerikaanse filmwebsite 'Indiewire' spreekt van een 'tovenaar met de camera' en een 'miraculeuze exercitie in *single shot cinema*'. Dat laatste is een uitvinding van Retel Helmrich zelf. Het gaat om een speciale cameratechniek die hij in de loop van de jaren ontwikkelde, en die hij ook doceert aan Harvard. De camera heeft daarbij een grote bewegingsvrijheid, met als resultaat lange, vloeiende, ononderbroken opnamen vanuit verschillende

hoeken. Een soort acrobatiek met de camera dus, waarmee Retel Helmrich nu blijkbaar ook duikende meeuwen onder water kan volgen. Volgens de eerste berichten uit New York gaat het om spectaculaire opnamen.

'Raw Herring', een zogeheten teledoc die hier rond Vlaggetjesdag wordt uitgezonden, wordt al vergeleken met 'Leviathan', het veelgeprezen documentaire-experiment van Lucien Castaing-Taylor en Varena Paravel, twee filmende antropologen verbonden aan hetzelfde Harvard, die met een dozijn kleine digitale camera's eveneens aan boord gingen van een viskotter. Met duizelingwekkend resultaat. Retel Helmrich, zo blijkt, was hun camera-adviseur.

En zo toverde de Nederlandse regisseur deze maand nog iets uit zijn hoge hoed. Begin april pre-

---

Wat leuk. De Nederlandse filmwereld heeft een uitvinder in haar midden.

senteerde hij in Las Vegas, op de grootste vakbeurs op cameragebied, de Omnirig. Dit nieuwe camerasysteem met twee grippe, dat gemaakt gaat worden door het Engelse bedrijf Bowens, stelt de gebruiker in staat om de camera in één vloeiende beweging door te geven aan een andere gebruiker.

Wat leuk dat de Nederlandse filmwereld een heuse uitvinder in haar midden heeft.

